

Dendrokronologisk undersøgelse af loftsbjælker fra
 Kvanløse kirke, Holbæk amt

 af
 Orla Hylleberg Eriksen

HOLBÆK AMT

Kvanløse kirke

03.03.05 Kvanløse sogn

Nationalmuseet

Formål: Datering

Prøvetagning: Ulla Hastrup, Peter Kristiansen og Orla Hylleberg Eriksen

Undersøgt af Orla Hylleberg Eriksen

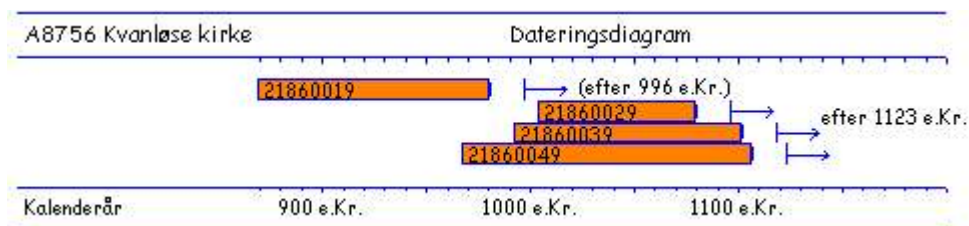
NNU j.nr. A8756

Kirke, loftsbjælker

Fire prøve af eg (*Quercus* sp.) er undersøgt. Prøverne er dateret. Der er ikke konstateret splintved på prøverne. Prøverne er afsavet af tilbageblevende bjælkeender i skibets nordside, som menes at stamme fra kirkens opførelsestidspunkt. Yngste bevarede årring er dannet i 1107 (21860049). Korrigeres der for manglende årringe i splintved kan det beregnes, at træerne, som prøverne stammer fra, er fældet *efter* ca. 1123 e.Kr.

Genanvendt tømmer?

Den ene af prøverne (21860019) *kan* stamme fra et træ, som er fældet tidligere end de andre. I så fald ligger det beregnede fældningstidspunkt for træet, som prøven kommer fra, *efter* ca. 996 e.Kr.

Kurverne fra prøverne krydsdaterer med ringe resultater, men sammenregnes de, opnås der ganske fine resultater ved krydsdatering med referencekurverne. Kurverne er sammenregnet til en middelkurve (2186M001) på 239 år, som dækker perioden 869-1107.

Splintstatistik, egetræ: 20 (-5+10) år.

A8756 Kvanløse kirke - synkroniseringer med referencekurver					
	21860019	21860029	21860039	21860049	2186M001
Sjælland, 2X900001	5.10	4.40	3.71	4.72	8.32
Danmark vest + Slesvig, 9i456785	4.98	5.05	3.42	3.67	7.66
Slesvig-Holsten, DM100003	5.18	3.11	1.83	3.76	6.16
Lübeck, DM100006	6.33	3.25	1.86	4.32	7.87
Sydvestskåne, SM000001	4.52	1.63	0.88	2.01	4.76
Lund, Sverige, SM000006	4.74	1.53	0.48	2.06	5.06

A8756 Kvanløse kirke - Katalog								
Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering	Bem.
21860019	Skib, nordside, 1. Loftsbjælke fra Øst	113	3-4 cm	nej	H1	869-981	efter ca. 1001	
21860029	Skib, nordside, 2. Loftsbjælke fra Øst	77	3-4 cm	nej	H1	1004-1080	efter ca. 1100	
21860039	Skib, nordside, 5. Loftsbjælke fra Øst	111	1-2 cm	nej	H1	992-1102	efter ca. 1122	
21860049	Skib, nordside, 6. Loftsbjælke fra Øst	141	4-5 cm	nej	H1	967-1107	efter ca. 1127	

Tegnforklaring: B - bark. W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse. * - boreprøve.

Publicering:

Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes evt. med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger. Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nnu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.